

نام درس: تاریخ تحولات سیاسی ... ایران در دوره سامانیان و دیلمان و غزنویان

رشته تحصیلی و کد درس: تاریخ (۱۲۲۹۰۲۷)

زمان آزمون: تستی: ۴۵ تشریحی: -- دقیقه

آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد ⊗

کد سری سؤال: یک (۱)

استفاده از: --

مجاز است.

امام علی^(ع) برتری مردم به یکدیگر، به دانشها و خردهاست؛ نه به ثروتها و تبارها.

۱. با تأسیس این سلسله، اولین حکومت نیمه مستقل ایرانی بنیان نهاده شد؟

الف. صفاریان ب. سامانیان ج. غزنویان د. طاهریان

۲. چه عاملی سبب شد تا ناحیه ماوراءالنهر از نظر اقتصادی، سیاسی و نظامی دارای اهمیت باشد؟

الف. وجود قبایل ترک در منطقه
ب. درگیریهای میان اقوام ساکن
ج. موقعیت استراتژیک
د. وابستگی آن به حکومتهای ایرانی

۳. ایام حکومت سامانیان را از این نقطه نظر به سه دوره می توان تقسیم کرد؟

الف. تحولات اقتصادی
ب. تحولات سیاسی
ج. تحولات فرهنگی
د. ارتباط با خلفای عباسی

۴. نبرد بلخ در ۲۸۷ هـ بین چه گروههایی صورت گرفت؟

الف. سامانیان - ترکان ب. صفاریان - ترکان
ج. سامانیان - صفاریان د. سامانیان - امیرطراز

۵. مهم ترین امتیاز نصر بن احمد در دوران حکومتش نسبت به سایر امرای سامانی چه بود؟

الف. داشتن ابو عبدالله جیهانی، وزیر لایق و کاردان
ب. به رسمیت شناخته شدن حکومتش از جانب خلیفه عباسی
ج. گرفتن منشور حکومت از مقتدر، خلیفه عباسی
د. غلبه بر حریفان و رقیبان سیاسی اش

۶. دوره نصر بن احمد سامانی، دوره افزایش فعالیت این فرقه شیعی در قلمرو سامانیان است؟

الف. اسماعیلیان ب. زیدیان ج. علویان د. خوارج

۷. آغاز دوره ضعف سامانیان با این شخصیت است؟

الف. نصر بن احمد ب. نوح بن نصر
ج. اسماعیل بن احمد د. احمد بن اسماعیل

۸. این گزینه یکی از مهم ترین دیوانها بود که بر کار سایر دواوین نظارت داشت:

الف. دیوان اشراف ب. دیوان محتسب
ج. دیوان وزیر د. دیوان عمیدالملک

۹. نام دیگر «دیوان عمیدالملک» در دوره سامانیان بود؟

الف. دیوان وزیر ب. دیوان محتسب
ج. دیوان شرطه د. دیوان رسائل (انشاء)

مجاز است.

استفاده از: --

کد سری سؤال: یک (۱)

۱۰. کدام گزینه درباره دیوان عرض صحیح است؟

الف. همان دیوان سپاه بود که متصدی امور سپاهیان بود.

ب. همان دیوان شرطه بود که گروهی برگزیده از سپاهیان امیرسامانی بود.

ج. به بازار و کوی و برزن نظارت داشت و مانع انجام داد و ستد غیرشرعی و تقلبی می شد.

د. بازرسی در امور دیوانی به ویژه در امور مالی بود.

۱۱. زبان دیوان سالاری سامانی چه بود؟

الف. فارسی

ب. عربی

ج. فارسی و عربی

د. فارسی و ترکی

۱۲. قلمرو دولت سامانی از نظر زبانی و فرهنگی به چند ناحیه تقسیم می شد؟

الف. سه ناحیه

ب. دو ناحیه

ج. چهار ناحیه

د. پنج ناحیه

۱۳. این قشر در دوره سامانیان ستون فقرات جامعه به حساب می آمدند؟

الف. پیشه‌وران

ب. تجار

ج. بردگان

د. دهقانان

۱۴. امیران سامانی عموماً این مذهب را داشتند؟

الف. اسماعیلی

ب. حنفی

ج. شافعی

د. شیعی

۱۵. کدام امیر زیاری درصدد از بین بردن دستگاه خلافت و احیاء شکوه ایران در عهد ساسانی بود:

الف. قابوس

ب. وشمگیر

ج. مرداویج

د. منوچهر

۱۶. این امیر زیاری فردی عالم و ادیب بود در نگارش به عربی از صاحب سبک‌های زمانه خود بود:

الف. منوچهر

ب. وشمگیر

ج. مرداویج

د. قابوس

۱۷. احمد معزالدوله بویه‌ی، پس از سلطه بر دستگاه خلافت، با چه خطرهای جدی در بین‌النهرین روبرو بود؟

الف. شورش بردگان

ب. بریدیان - حمدانیان

ج. آل کاکویه - بریدیان

د. حمدانیان - آل زیار

۱۸. آل بویه توسط کدام خاندان منقرض شد؟

الف. سلجوقیان

ب. غزنویان

ج. بنی کاکویه

د. آل زیار

۱۹. این شخص اولین امیرالامرای آل بویه بود؟

الف. عضدالدوله

ب. فخرالدوله

ج. عمادالدوله

د. عزالدوله

نام درس: تاریخ تحولات سیاسی ... ایران در دوره سامانیان و دیلمان و غزنویان
رشته تحصیلی و کد درس: تاریخ (۱۲۲۹۰۲۷)

زمان آزمون: تستی: ۴۵ تشریحی: -- دقیقه
آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد ⊗

مجاز است.

استفاده از: --

کد سری سؤال: یک (۱)

۲۰. منصب «نقیب النقباء دیالم» در دوره سامانیان عبارت بود از:

الف. مقامی که برای رسیدگی به وضعیت مالی سادات دیلم انتخاب می‌شد.

ب. رئیس سادات دیلم بود که کار تأیید سیادت آنها را انجام می‌داد.

ج. رئیس دیلمی نقیبان دربار آل بویه بود.

د. مقامی بود که برای رسیدگی ویژه به وضعیت سپاهیان دیلمی انتخاب می‌شد.

۲۱. مهم‌ترین عامل ترویج علم و دانش در قلمرو آل بویه چه بود؟

الف. توجه امرای آل بویه

ب. پرداخت مقرری معین به علما و دانشمندان

ج. وجود وزرای فرهیخته

د. توجه بسیار عضدالدوله دیلمی

۲۲. این امیر زیاری در سال ۳۵۲ هـ. فرمان داد تا آیین سوگواری امام حسین (ع) در روز عاشورا و غدیر خم برگزار شود؟

الف. عمادالدوله

د. عضدالدوله

ب. معزالدوله

ج. رکن الدوله

۲۳. عضدالدوله چگونه توانست از توسعه منازعات مذهبی متداول در عراق جلوگیری کند و امنیت را در قلمرو خود برقرار نماید؟

الف. فرقه‌های مذهبی را سرکوب کرد.

ب. مانع هر گونه تظاهرات ضد تسنن شد.

ج. روحیه تساهل و تسامح مذهبی را پیشه کرد.

د. اهل ذمه را وادار به تغییر کیش به اسلام نمود.

۲۴. محمود غزنوی پس از تصرف خراسان در ۳۸۹ هـ با کدام خاندان در ماوراءالنهر هم مرز شد و با آنان موافقتنامه دوستی امضاء کرد؟

الف. قراخانیان

د. سلجوقیان

ج. سامانیان

ب. آل فرغانه

۲۵. بیشترین لشکرکشی‌های محمود غزنوی متوجه این ناحیه بود؟

الف. شمال ایران

د. هند

ج. ماوراءالنهر

ب. ری و جبال

۲۶. ترکان سلجوقی (اغزها) اولین بار در سال ۴۱۶ به رهبری چه کسی در ناحیه بخارا استقرار یافتند؟

الف. سلجوق

ب. ارسلان اسرائیل

ج. علی تگین

د. طغرل

۲۷. سلجوقیان در این نبرد غزنویان را در هم شکسته، بر خراسان مسلط شدند؟

الف. نبرد ری - ۴۲۱

ب. نبرد دندانقان سال ۴۳۱ هـ.

ج. نبرد کتر - ۳۹۸ هـ.

د. نبرد بخارا - ۳۸۹

مجاز است.

استفاده از: --

کد سری سؤال: یک (۱)

۲۸. اصطلاح مواضعه در دوره غزنویان عبارت بود از:

الف. قراردادی که نامزدهای مقام وزارت برای دست گرفتن قدرت با سلطان می بستند.

ب. قراردادی که سلطان با مخالفان مذهبی خود می بست.

ج. قراردادی که سلطان با امرای سپاه می بست.

د. قراردادی که برای اعطای زمین های کشاورزی با امرای بسته می شد.

۲۹. یکی از مهمترین ویژگی های برتری سپاه غزنوی در میدان جنگ بود:

الف. استفاده از نیروی ترکان

ب. غلبه پیاده نظام بر سواره نظام

ج. حضور دسته های داوطلب غازی یا مطوعه

د. استفاده از فیلان جنگی در میدان نبرد

۳۰. کدام یک از گزینه های زیر کمک کرد تا دستگاه خلافت به داشتن روابط صمیمانه با غزنویان راغب شوند؟

الف. پیروزی های غزنویان در هند.

ب. سرکوبی مخالفان خلیفه

ج. تسلط آل بویه شیعی بر بغداد و ضعف مفرط دستگاه خلافت

د. عدم ارتباط محمود غزنوی با فاطمیان مصر